

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KARINĖS JĖGOS NAUDOJIMO STATUTO 1, 2, 8, 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR
STATUTO PAPILDYMO 18 STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

2026 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 1 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„1 straipsnis. Karinės jėgos naudojimo statuto paskirtis

Karinės jėgos naudojimo statuto (toliau – Statutas) paskirtis – nustatyti bendruosius karinės jėgos naudojimo principus ir reikalavimus, karinės jėgos naudojimo, įgyvendinant Lietuvos kariuomenės uždavinius taikos metu, tvarką, taip pat žalos, atsiradusios dėl karinės jėgos panaudojimo teisėtais veiksmais, kompensavimo pagrindus bei tvarką.“

2 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Kitos Statute vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžiamos Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos karo policijos įstatyme, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos tarptautinių operacijų, pratybų ir kitų karinio bendradarbiavimo renginių įstatyme ir 2019 m. kovo 12 d. Komisijos deleguotajame reglamente [\(ES\) 2019/945](#) dėl bepiločių orlaivių sistemų ir trečiųjų valstybių bepiločių orlaivių sistemų naudotojų su visais pakeitimais.“

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 1 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) prieš bepiločius orlaivius ar kitus autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomus objektus, judančius oru, jeigu jų skrydžiai vykdomi nesilaikant bepiločių orlaivių skrydžiams nustatytų sąlygų, apribojimų ar tvarkos, taip pat jeigu jie kelia grėsmę krašto apsaugos sistemos institucijų veiklos saugumui.“

4 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 2¹ dalį ir ją išdėstyti taip:

„2¹. Krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto asmens sprendimu karinė jėga gali būti panaudota prieš bepiločius orlaivius ar kitus autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomus objektus, judančius oru draudžiamajoje ar ribojamojoje zonoje, jeigu jų skrydžiai vykdomi nesilaikant kariuomenės vado nustatytos tvarkos.“

2. Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Krašto apsaugos ministro ar jo įgalioto asmens sprendimu karinė jėga gali būti panaudota prieš orlaivį ar kitą autonomiškai arba nuotoliniu būdu valdomą objektą, judantį oru, kai nustatyti faktiniai duomenys, rodantys, kad jis naudojamas kaip ginklas siekiant padaryti žalą asmenų gyvybei, sveikatai ar turtui.“

5 straipsnis. Įstatymo papildymas 18 straipsniu

Papildyti Statutą 18 straipsniu:

„18 straipsnis. Kompensacijos skyrimas subjektams, patyrusiems žalą dėl Lietuvos kariuomenės ar kitų NATO valstybių ginkluotųjų pajėgų ar jų narių teisėtų veiksmų, panaudojant karinę jėgą

1. Žala, padaryta fiziniam asmeniui, juridiniam asmeniui ar kitai organizacijai dėl Lietuvos kariuomenės ar kitų Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (toliau – NATO) valstybių ginkluotųjų pajėgų ar jų narių teisėtų veiksmų, panaudojant karinę jėgą Statute nustatytais atvejais, kompensuojama Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimu, kompensuojant tiesioginius nuostolius, jeigu žala padaryta ne subjektui, kurio veiksmų keliamai grėsmei suvaldyti buvo panaudota karinė jėga. Atsižvelgiant į kompensacijos dydį ir valstybės finansines galimybes kompensacijos išmokėjimas gali būti išdėstytas per 10 metų. Vyriausybės įgaliota institucija, priėmusi sprendimą išmokėti kompensaciją, įgyja regreso teisę Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka reikalauti sumokėtų sumų iš subjektų, dėl kurių veiksmų kilo būtinybė panaudoti karinę jėgą. Draudikui, išmokėjusiam draudimo išmoką, nepereina teisė reikalauti išmokėtų sumų iš Lietuvos kariuomenės ar kitų NATO valstybių ginkluotųjų pajėgų ar jų narių, atsakingų už teisėtais veiksmais, panaudojant karinę jėgą, padarytą žalą.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta kompensacija neskiriama, jeigu fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita organizacija ar jų atstovas kreipėsi dėl kompensacijos praėjus daugiau kaip 3 metams nuo žalos atsiradimo dienos.

3. Žalos dydžių nustatymo, taip pat žalos atlyginimo Civilinio kodekso nustatytais atvejais ir kompensacijos skyrimo tvarką nustato Vyriausybė. Žala atlyginama ar kompensacija skiriama iš Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai šiam tikslui skirtų valstybės biudžeto asignavimų. Šių asignavimų nepakankant, gali būti naudojami papildomai šiam tikslui skirti valstybės biudžeto asignavimai, jų nepakankant – Lietuvos Respublikos valstybės rezervo įstatymo nustatyta tvarka valstybės rezervo lėšos.

4. Valstybės institucija, skyrusi šio straipsnio 1 dalyje nustatytą kompensaciją už kitų NATO valstybių ginkluotųjų pajėgų ar jų narių padarytą žalą, nereikalauja iš šių valstybių, jų ginkluotųjų pajėgų ar ginkluotųjų pajėgų narių šios žalos atlyginimo. Vyriausybės įgaliota institucija, atsižvelgdama į nacionalinio saugumo ir gynybos interesus, gali priimti sprendimą atsisakyti reikalavimo iš kitų NATO valstybių atlyginti kitais atvejais, nei šio straipsnio 1 dalyje nustatytu atveju, kompensuotą žalą, padarytą šių valstybių ginkluotųjų pajėgų ar jų narių.

5. Fizinis asmuo, juridinis asmuo ar kita organizacija, nesutinkantys su sprendime nurodytu žalos atlyginimo ar kompensacijos dydžiu arba su sprendimu neskirti žalos atlyginimo ar kompensacijos, per 30 dienų nuo tos dienos, kai sužinojo ar turėjo sužinoti apie sprendimą, turi teisę Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka kreiptis į bendrosios kompetencijos teismą dėl žalos atlyginimo klausimo išnagrinėjimo iš esmės.“

6 straipsnis. Statuto įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis Statutas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2026 m. rugpjūčio 1 d.
2. Vyriausybė ir jos įgaliotos institucijos iki 2026 m. liepos 31 d. priima šio Statuto įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas